

דף לימוד

ידיעון יום ירושלים תשע"ו

דף מקורות

"לא בלב קל איננו נעתרים לעתירה. יש מקום לאפס סובלנות כלפי מתפרעים אלימים, מילולית או פיסית, יהיו אשר יהיו. אכן, תפקידה של המשטרה מורכב וקשה בעיר מורכבת וקשה כירושלים, הכוללת אלימות מכיוונים שונים שלא זה המקום לפרטם – אך במקרה הספציפי אין מחלוקת בין כל הצדדים לעתירה, כי אלימות מכל סוג יש למנוע, וגם לאכוף כנגדה אם אירעה. לטעמנו אותה קריאה משותפת למשטרה ולרבנים מארגני התהלכה, צריך שתכלול אמירה ברורה ושאינה משתמעת לשתי פנים נגד אלימות מילולית וגזענות, לרבות "מוות לערבים" שהיא חציה ברורה של הקו האדום הפלילי, ונגד אלימות פיסית וונדליזם, לרבות קריאת אכיפה פלילית; וגם נחוצים צעדים בעולם הישיבות המשתתפות כלפי מי מתלמידיהן שחלילה ינהג שלא כראוי, ואיננו כמובן מטילים דופי באיש בהקשר זה, אלא מתייחסים לסיטואציה הכוללת ולעשבים שוטים אפשריים..."

שופט בית המשפט העליון אליקים רובינשטיין, בג"ץ 3079/15.

<http://elyon1.court.gov.il/files/15/790/030/t05/15030790.t05.htm>

תנו רבנן (שנו חכמים) שמעון הפקולי הסדיר י"ח ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה.

אמר להם רבן גמליאל לחכמים: כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת הצדוקים?

עמד שמואל הקטן ותיקנה. (נוסח ברכת הצדוקים/המינים מכוון נגד אנשי הכתות שפרשו מן היהדות).

לשנה אחרת שכחה (בעת שהתפלל כשליחו של הציבור).

והשקיף בה (רש"י: חשב לזכור אותה) שתיים ושלוש שעות ולא העלוהו (לא החליפו אותו בחזן אחר).

אמאי (מדוע) לא העלוהו?

והאמר רב יהודה אמר רב: טעה בכל הברכות כולן אין מעלין אותו, בברכת הצדוקים מעלין אותו, חיישינן שמא מין הוא (חוששים שמא שליח הציבור נמנה על אחת הכתות שפרשו מן היהדות ולכן איננו מוכן לומר את ברכת "למינים ולמלשינים אל תהי תקוה")!?

שאני שמואל הקטן דאיהו תיקנה (שונה שמואל הקטן משאר שליחי הציבור, כי הוא עצמו תיקן את הברכה, ואין לחשוש לדעותיו).

תלמוד בבלי ברכות כ"ח עמוד ב' – כ"ט עמוד א'.

דף לימוד

3 כתב הר"ם (המהר"ם מרוטנבורג, מאחרוני בעלי התוספות ומגדולי הפוסקים באשכנז של ימי הביניים) נוחו עדן: ערב יום הכיפורים, קודם [שאומר] כל נדרי, אומר: בישיבה של מעלה ובישיבה של מטה [על דעת המקום ועל דעת הקהל] אנו מתירין להתפלל לעבריינים

תשב"ץ קטן סימן קל"א.

4 ונכנסים לבית הכנסת, ומתירין חרם להתפלל עם כל איש אשר עבר על גזירת הקהל, אפילו אינו מבקש שיתירו לו.

שאמר רבי שמעון חסידא, כל תענית שאין בה מפושעי ישראל - אינה תענית,

שהרי חלבנה [אחד מסממני הקטורת] ריחה רע, ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת.

מרדכי, יומא, סימן תשכח.